

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Beverwijk
T.a.v.
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
1485875

OLO
8245189

Datum 06 maart 2024
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam	Fort Velsen
Adres	Kanaalweg 2
Postcode/plaats	1948PN Beverwijk
Gemeente/provincie	Beverwijk; Noord-Holland;
Monumentnummer	510703

Geacht college,

Op 8 januari 2024 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden. Het Fort bij Velsen maakt tevens onderdeel uit van het Unesco-werelderfgoed Hollandse Waterlinies.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- De enveloppe waarbinnen opslag kan plaatsvinden dient nog nader te worden afgestemd. Kaderstellend zou hierin moeten zijn dat het frontgebouw te allen tijde zichtbaar blijft vanaf de openbare weg.
- Ook al zijn ontwikkelingen voor het frontgebouw en de genieloods geen onderdeel van deze deelaanvraag, wijs ik er op dat aan de instandhoudingsverplichting dient te worden voldaan.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Voorliggend plan betreft het uitvoeren van werkzaamheden t.b.v. het inrichten van de buitenruimte van het forteiland om dit terrein geschikt te maken als stallingsruimte voor bouwmaterieel en materialen. Hiertoe wordt het aanleggen van verharding voorgesteld. Hierin wordt de demarcatielijn aangebracht van het vroegere fort (voor de gedeeltelijke afbraak rond 1983).

Daarnaast worden werkzaamheden voorgesteld om het forteiland te herstellen, zoals herstel van de oevers van het forteiland, de frontwal en beplanting. Op het forteiland zijn wandelpaden voorzien. De paardenstal die geen monumentale waarde kent zal worden afgebroken.

Motivering

In december 2021 is zonder toestemming van de gemeente de frontwal van het fort afgegraven en is het forteiland geëgaliseerd. Hierop werd een bouwstop opgelegd. Vervolgens is door de gemeente een proces opgestart om gezamenlijk op zoek te gaan naar mogelijkheden tot behoud en herstel van monumentale waarde, waar ook de Provincie Noord-Holland en de RCE bij zijn betrokken.

Voorliggend plan ziet toe op herstel en het beter beleefbaar maken van de aanwezige monumentale waarden door: oeverherstel, het opnieuw opwerpen van een frontwal met bijbehorende beplanting en het afleesbaar maken van de historische omvang van het fort in de nieuwe verharding.

Hierbij is niet gekozen voor een reconstructie van de frontwal zoals in de 'actieve' periode van het fort (want ook voor de versturende graafwerkzaamheden in 2021 was deze niet meer volledig aanwezig), maar voor een groene wal die de frontzijde van het fort accentueert. Hiermee ontstaat weer een beleefbaar onderscheid tussen het front en de keelzijde van het forteiland.

Deze ingrepen alsmede verdere inrichtingsdetails zijn in het voortraject met de RCE afgestemd en akkoord bevonden.

Toch geef ik graag nog de volgende aandachtspunten (die ook reeds eerder zijn besproken) nog eens expliciet mee:

Zicht op frontgebouw

De nieuwe functie van het forteiland waar volgens dit plan opslag van objecten tot 4 meter hoog mag plaatsvinden drukt zwaar op de beleefbaarheid van het fort. Ik herhaal hierbij mijn inbreng in het voortraject: voor de beleving van het rijksmonument is het van belang dat deze objecten het zicht op (de restanten van) het frontgebouw vanaf de openbare weg (Kanaalweg) niet beletten.

Ik adviseer aanvullende afspraken te maken over de 'enveloppe' waarbinnen het opstellen van objecten plaats kan gaan vinden. Ik zie de enveloppe nu enkel in de doorsnede tekeningen terug en niet op de plattegrond, waarmee naar mijn overtuiging onvoldoende is geborgd dat de gevel van het fort vanaf de openbare weg zichtbaar blijft. Ik adviseer de gebieden waar opslag tot 4 meter hoog plaats vinden tot de gebieden aan weerszijde van (de restanten van) het frontgebouw te beperken om daarmee het gebied direct voor de gevel van opslag van objecten te ontzien.

Instandhouding genieloods en frontgebouw

De ontwikkeling van de genieloods en het frontgebouw zijn in een latere planfase ondergebracht en vallen derhalve buiten deze aanvraag. Toch wijs ik er op dat beide onderdelen hoge monumentale waarde vertegenwoordigen (zie ook: *Het Fort bij Velsen Analyse kernkwaliteiten uitgangspunten voor ontwikkeling*, Marinus Kooijman 25 maart 2022). In lijn met de voor rijksmonumenten geldende instandhoudingsplicht dienen onderhoudswerkzaamheden - die nodig zijn om de monumentale waarden van deze onderdelen van het rijksmonument in stand te houden - tijdig te worden uitgevoerd.

Unesco werelderfgoed Hollandse Waterlinies

Uitgangspunten voor werelderfgoed zijn onder meer het toegankelijk maken van het werelderfgoed en het behouden van de Uitzonderlijke Universele Waarde (OUV) van het Unesco-werelderfgoed voor nu en latere generaties. De provincie Noord-Holland ziet als mede-siteholder toe op het voorkomen van aantasting van de OUV, zoals geregeld in de provinciale Verordening. Nederland heeft een meldingsplicht bij (mogelijke) aantasting van werelderfgoederen. De afgraving en egalisering van december 2021 is gemeld bij het secretariaat van het werelderfgoedcomité. Het comité heeft Nederland verzocht om periodiek geïnformeerd te worden over het herstelproces van het Fort bij Velsen. Eind dit jaar zal Unesco via de RCE op de hoogte worden gesteld van de voortgang. We onderhouden hierover dus graag nauw contact met uw gemeente.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij 'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,